

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/82/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208434
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8317208434.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: I. N., T.. XX.XX.XXXX, H. S. XXX/XX, XXX XX I., právne zastúpeného advokátom Mgr. Ivanom Chvostekom, so sídlom Štefánikova 17, 066 01 Humenné, proti žalovanému: Poštová banka, a. s., so sídlom Dvořákovo námestie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému AK Antol, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 546/14, 902 01 Pezinok, IČO: 47 257 024, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 12Csp/148/2017-49 zo dňa 22.02.2018, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania.
- II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vyslovil, cit.:

„Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 600,71 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania od 09.09.2017 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu o zaplatenie 5 % úroku z omeškania zo sumy 1 600,71 eur od 24.08.2017 do 08.09.2017 z a m i e t a.

Súd p r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 261 ods. 3 písm. d) a § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), § 3 ods. 3, § 8 ods. 3 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, § 54 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1 a § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobcovi bol reálne poskytnutý úver vo výške 3000 eur. Uzatvorená úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Zistil, že v predmetnej zmluve bola uvedená RPMN vo výške 22,38 %, pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 24,79 %. Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 3000 eur, výšky splátky úveru 76,29 eura a ich počtu 70. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má

podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku. Vo vzťahu k právnomu názoru žalovaného vyjadreného v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a. s. c/a Klára Bíróová súd prvej inštancie uviedol, že požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch je od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov". Slovenský zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Žalovanému vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré z jeho strany boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 3000 eur. Doposiaľ už žalobca žalovanému zaplatil sumu 4600,71 eura, žalovaný mu nevrátil žiadnu sumu. Na strane žalovaného tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 1600,71 eura. Súd prvej inštancie považoval vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného za nedôvodnú. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt dlhodobu poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložená úverová zmluva nemá zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. V danom prípade podľa názoru súdu prvej inštancie objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmysel. Zároveň mal za to, že žalobca sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení žalovaného, až keď bola na tamomšom súde podaná žaloba voči nemu, kde sa Poštová banka, a. s. domáha zaplata sumy 1238,15 eura s príslušenstvom, titulom nezaplatených splátok úveru č. XXXXXXXXXXXX. Žaloba bola na tamomšom súde podaná dňa 13.06.2016. Preto zastával názor, že žaloba bola podaná i v rámci dvojročnej subjektívnej doby. Dodal vo vzťahu k namietanej prekážke litispendencie, že konanie, ktoré je na tamomšom súde vedené pod sp. 10C/110/2016 o zaplata sumy 1238,15 eura s príslušenstvom medzi Poštovou bankou, a. s. ako žalobcom a I. N. ako žalovaným, nie je totožným konaním ako toto konanie, sp. zn. 12Csp/148/2017, kde je žalobcom I. N. a žalovaným Poštová banka, a. s. Predmetom konania sp. zn. 10C/100/2016 je zaplata sumy 1238,15 eura s príslušenstvom titulom nezaplata splátok poskytnutého úveru a predmetom konania vedeného pod sp. zn. 12Csp/148/2017 je zaplata sumy 1600,71 eura s príslušenstvom, titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie stanovil moment začatia omeškania žalovaného až nasledujúci deň po doručení žaloby, t. j. 09.09.2017, keďže až doručenie žaloby považoval za kvalifikovanú výzvu na vrátenie sumy 1600,71 eura a preto priznal nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 1600,71 eura od 09.09.2017 až do jej zaplata.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). V danom spore mal žalobca neúspech len v nepatrnnej časti, keďže súd žalobu zamietol len v časti príslušenstva, a to úroku z omeškania za obdobie od 24.08.2017 do 08.09.2017 vo výške 5% ročne zo sumy 1600,71 eura. Súd preto žalobcovi v súlade s platnou právnou úpravou priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

5. Proti tomuto rozsudku, v rozsahu vyhovujúcej časti podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a nesprávnych skutkových zistení. Žalovaný sa nestotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, ohľadom právneho posúdenia zmluvy o úvere a určenia, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov a zároveň sa nestotožnil s tým, že sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. K tvrdeniam o nesprávnej výške RPMN uvedenej na zmluve o úvere žalovaný uviedol, že súd vychádzal z nesprávnych údajov. RPMN uvedená v zmluve o úvere je uvedená v správnej výške t. j. 22,38%. Súd prvej inštancie pri výpočte RPMN vychádzal aj zo sumy nákladov na poistné zahrnuté do celkovej splátky úveru v sume 3,29 eura a ktorá vzhľadom na § 2 písm. g) a i) ZoSÚ nemá byť podkladom pre výpočet RPMN, nakoľko poistenie schopnosti splácania úveru nebolo podmienkou uzatvorenia Zmluvy o úvere. Poukázal na skutočnosť, že zo samotného textu zmluvy vyplýva, že žalobca sa mohol slobodne rozhodnúť, či požiadava o poistenie schopnosti splácať úver alebo nie. V prípade, že by sa rozhodol pre nepoistený úver, stačilo nevyplniť časť týkajúcu sa poistenia úveru a úver by poistený nebol. Žalobca navyše musel splniť konkrétne podmienky týkajúce sa poistenia, aby k poisteniu došlo. Z textu zmluvy, ale nevyplýva, že poistenie bolo podmienkou poskytnutia úveru. Súd prvej inštancie teda vypočítal výšku RPMN v rozpore s § 2 ZoSÚ. RPMN pri výpočte so správnym údajom splátkou 73 eur je vypočítaná v rovnakej výške, ako na zmluve o úvere t. j. 22,38%. Súd sa vôbec vo svojich úvahách nevyrovnal s tvrdením žalovaného o výške splátky 73 eur, z ktorej je potrebné počítať RPMN. Žalovaný ďalej tvrdil, že názor súdu týkajúci sa splnenia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) je prekonaný

neskoršou judikatúrou Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.08.2018), a je teda nesprávny a neudržateľný. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutia iných krajských súdov vo veciach výkladu napádaného nedostatku náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Po vydaní rozhodnutia Súdneho dvora vo veci C 42/15 zo dňa 09.11.2016 je doterajšia judikatúra v tejto oblasti prekonaná. K posúdeniu námietky premlčania v súvislosti výkladom § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka na daný skutkový stav a na riešenie otázky uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty, žalovaný poukázal na obsah odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/169/2017 zo dňa 10.01.2018, ktorý konštatoval, že cit.: „To, kedy oprávnený získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia (napríklad o tom, ako možno právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Rozhodujúcim pritom je, že zákon č. 258/2001 Z. z. priamo ustanovuje, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. I keď je v danom prípade žalobkyňou spotrebiteľka práva neznalá, bolo by neprimeranou ochranou jej práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý na deň, kedy sa od svojho právneho poradcu dozvedela, že žalovaná sa na jej úkor obohatila“. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v oboch výrokoch v ktorých žalobe vyhovel, vrátane trov konania zrušil a návrh žalobcu zamietol alebo vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalovanému priznal náhradu trov konania.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý okrem iného vo vzťahu k dôvodom zakladajúcim nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorý pri rozhodovaní plne rešpektoval písané právo právneho poriadku Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia sp. zn. 3Co/157/2017 zo dňa 01.02.2018, 2Co/139/2017 zo dňa 24.01.2018 a sp. zn. 9Co/154/2017 zo dňa 01.03.2018). Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Vzhľadom na suspenzívny účinok odvolania, odvolací súd preskúmal rozhodnutie len v jeho vyhovujúcej časti a súvisiacom výroku o trovách konania. Nakoľko žalobca odvolanie nepodal, odvolací súd nemohol preskúmať správnosť výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti zamietol.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 04.01.2012 (ďalej len „Zmluva“) je zmluvou o spotrebiteľskom úvere vychádzajúcou z postavenia žalobcu ako dlžníka a žalovaného ako veriteľa zo zmluvy a že je namieste aplikovať ZoSÚ.

11. V súvislosti s údajom podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ a rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Biróová odvolací súd poukazuje na priamy účinok smerníc. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice. Problém nastal

v súvislosti s pochybnosťami, kde sú hranice nepriameho účinku smernice. Súd totiž na jednej strane má za cieľ v zmysle rozsudku C-42/15 dosiahnuť plný účinok smernice pri využití všetkých aplikačných metód a ustanovení celého právneho poriadku, no na druhej strane existujú obavy, aby nedošlo v sporoch medzi jednotlivcami k aplikácii nepriameho účinku smernice contra legem a navyše aj proti princípom súkromného práva akými je aj princíp právnej istoty.

12. Dôležitý je tiež výklad rozsudku súdneho dvora vo veci C-42/15 a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN.

13. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórných náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 1 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku platný a účinný.

14. Klausula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj, (i) z čoho splátka pozostáva, (ii) či splátka obsahuje aj poplatky, (iii) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN), (iiii) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (iiiii) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina) a pod. Špecifikácia splátok úveru môže odhaliť aj nekalé obchodné praktiky, ak by nedošlo k naplneniu predzmluvných informácií o splátkach úveru (cieľ podľa II. bod 2 smernice 2008/48/ES).

15. Povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu boli aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová suma, počet a termíny splátok sa viažu ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. V danom prípade zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu (č. I. 4 spisu) obsahovala len výšku, počet a termíny anuitnej splátky, a to v sume 76,29 Eur v počte 70 splátok s dátumom splatnosti na 9. deň v mesiaci.

16. Odvolací súd má za to, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je v prípade absencie náležitosti špecifikácie splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

17. Odvolací súd odkazuje aj na väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove: „1. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č.129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „sporné pravidlo“) obsahuje právo spotrebiteľa na uvedenie splátok istiny spotrebiteľského úveru ako aj splátok úrokov a poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá taký výklad sporného pravidla, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k poplatkom (porov. rozsudok NS SR z 28.06.2016 sp. zn. 7Sžo61/2015, porov. tiež pri použití historického výkladu k totožnej dikcii podľa zákona č.258/2001 Z. z. rozsudok NS SR vo veci 7Cdo/128/2016).

2. Uvedené zákonné pravidlo sa deroguje s účinnosťou od 01.05.2018 novelou zákona č. 129/2010 Z. z. vykonanou zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

3. Do nadobudnutia účinnosti uvedenej zmeny zákona (uvedenej v bode 2). nie je v súlade s princípmi súkromného práva docieľiť ten istý derogačný efekt súdmi tzv. eurokonformným výkladom, pretože ten by:

1.odporoval zákazu eurokonformného výkladu contra legem,

2.odporoval by princípu právnej istoty,

3.nebol by súladný ani s výkladom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, keďže Súdny dvor EÚ za euronekonformnú považoval a) len amortizačnú tabuľku a b) len vo vzťahu k istine. Sporné zákonné pravidlo pritom predpokladá oveľa širší diapazón možnosti špecifikácie splátok spotrebiteľského úveru než je amortizačná tabuľka a než je len špecifikácia istiny. Navyše, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS predpokladá na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) údaje o splátkach, a to tak, aby transparentne bolo zrejmé, že tam nie sú uvedené tie poplatky, ktoré môžu byť v splátkach zahrnuté, ale do RPMN sa nezapočítavajú (čl. 19 ods. 2 smernice 2008/48/ES). Smernica taktiež výslovne predpokladá informovanie spotrebiteľov o špecifikácii splátok úrokov a poplatkov (čl.10 ods.1 písm. j/, príloha II., 2.).

18. V kontexte uvedeného ako aj so zreteľom na Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 155/2011 zo dňa 21.12.2011, v ktorom Najvyšší súd SR ustálil, že: „Požiadavky na reflektovanie kasačného rozhodnutia v následnom rozhodnutí krajského (okresného) súdu sú totiž výrazne prísnejšie, než je tomu tak v prípade „púhej“ záväznosti precedenčnej. Zatiaľ čo v prípade tzv. precedenčnej záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu existuje možnosť, aby všeobecný súd rôzneho stupňa (ne)reflektoval právne závery najvyššieho súdu tým, že v dobrej viere predostrie konkurujúce úvahy a začne s judikátom zmysluplný právny dialóg, kasačná záväznosť môže (pochopiteľne len za nezmeneného skutkového stavu) byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. V konaní nasledujúcom po kasačnom rozhodnutí preto nie je priestor pre úvahy, či je právny názor najvyššieho súdu správny, fundovaný či úplný.“ odvolací súd sa odklonil od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3 Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 a ustálil, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je potrebné vyžadovať aj špecifikáciu splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov.

19. Odvolací súd dodáva, že uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 22Co/20/2018 zo dňa 27.3.2018 bola podaná prejudiciálna otázka v reakcii na rozsudok C- 42/15 a odkazuje tiež na závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/22/2017 zo dňa 27.3.2018, č. k. 20Co/76/2017 zo dňa 27.3.2018, č. k. 3Co/27/2018 zo dňa 24.4.2018.

20. Z tohto dôvodu je podľa odvolacieho súdu plne legitímny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

21. Ďalším dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru je v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ aj nesprávne uvedená výška RPMN v neprospech spotrebiteľa. Sám žalovaný v odvolaní uviedol, že v RPMN nie je započítaná výška poistného.

22. Podľa § 2 písm. i) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Podľa § 2 písm. g) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

23. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného o tom, že uzavretie poistnej zmluvy nebolo podmienkou získania úveru, nakoľko zmluva o úvere nedáva spotrebiteľovi možnosť zaškrtnúť, či o poistenie vyslovene žiada alebo ho odmieta, ale dáva spotrebiteľovi voľbu len vo vzťahu k druhu poistenia. Ak žalovaný tvrdí, že ak spotrebiteľ poistenie nechce, tak žiadne políčko neoznačí, tak odvolací súd dodáva, že takýto spôsob možnosti odmietnutia poistenia je pre spotrebiteľa zavádzajúci a nejasný.

Spotrebiteľovi musí byť zrozumiteľne informovaný a musí mu byť daná jednoznačná možnosť slobodne sa vyjadriť, či poistenie schopnosti splácať úver žiada alebo nie. Žalovaný takýmto spôsobom zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany a spoliehal sa na to, že spotrebiteľ vyplní všetky políčka uvedené vo formulárovej zmluve, vrátane výberu druhu poistenia.

24. Z čl. 2 Zmluvy vyplýva, že žalobca žiadal o poistenie schopnosti splácať úver výberom medzi základným súborom poistenia a komplexným súborom poistenia, a to vyznačením krížiku - základný súbor poistenia a splňa podmienky na vznik poistenia schopnosti splácať úver vo zvolenom súbore poistenia. V spodnej časti čl. 2 žiadosti o poskytnutie úveru je malým písmom naformulované, okrem iného, vyhlásenie klienta, že sa s týmito informáciami oboznámil, zvolené Poistenie si vybral slobodne, bez nátlaku a vyhovuje jeho potrebám a jeho finančnej situácii. Formuláciou textu žiadosti o poistenie a zakomponovaním naformulovaného vyhlásenia dlžníka malým písmom do ostatného textu, banka takouto formou skryla pre spotrebiteľa text, o ktorom je dôvodné sa domnievať, že ujde pozornosti spotrebiteľa a ktorým si banka v konečnom dôsledku ošetrila samotné uzatvorenie zmluvy o poistení. Takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu poistenia schopnosti splácať úver vo formulári, ktorý banka použila a následné „vyhlásenie spotrebiteľa o slobodnom výbere poistenia, bez nátlaku,“ je nanúteným poistením žalovanému. Pokiaľ za takýchto okolností žalovaný so žalobcom uzavrel poistenie, mali byť náklady na poistenie zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa, čo preukázateľne neboli, preto údaj o RPMN v poistnej zmluve nie je uvedený správne a je uvedený v neprospech žalovaného, pretože nezohľadňuje všetky náklady žalovaného. Výška mesačného poistného, ktoré bolo dohodnuté v Zmluve ako základný súbor poistenia, napriek tomu, že nebolo zahrnuté medzi celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm. g) ZoSÚ, tak nepochybne navyšuje hodnotu celkových nákladov spotrebiteľského úveru a výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/259/2018 zo dňa 18.10.2018).

25. Vychádzajúc z uvedeného má odvolací súd za to, že uzavretie poistenia bolo podmienkou získania úveru, a preto ak poistné nebolo zahrnuté do výšky RPMN, zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

26. Vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa posúdenia námietky premlčania odvolací súd uvádza, že vychádzajúc zo znenia § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie správne konštatoval, že v týchto ustanoveniach je zakotvená kombinovaná premlčacia doba, t. j. subjektívna a objektívna premlčacia doba. Oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia oboch lehôt. V prípade ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, že najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe, odvolací súd uvádza, že v danom prípade rovnako ako súd prvej inštancie má za to, že v predmetnom prípade je potrebné aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu.

28. Odvolací súd konštatuje, že žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom úverov na profesionálnej báze, podnikateľom, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Zmluvné podmienky sú tvorené poskytovateľom úveru aj s dôsledkami pre navrhovateľa zmluvných podmienok. Žalovaný, pri uzatváraní zmlúv konal evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšia zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Odvolací súd je toho názoru, že žalovaný ako subjekt pôsobiaci dlhoročne na finančnom trhu (predmet činnosti v Obchodnom registri SR - poskytovanie úverov od 21.05.2008) mal vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore s zákonom, napriek tomu tak postupoval v množstvách ďalších zmlúv a jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Podľa názoru odvolacieho súdu je dôvodné predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že predmetná úverová zmluva neobsahuje dojednanie o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a správnej

výške RPMN v súlade s ustanovením § 9 odsek 2 písmeno j) a k) § 2 písm. g) ZoSÚ, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). K dátumu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (04.01.2012) už približne rok a pol platila právna úprava ZoSÚ skladajúca veriteľovi povinnosť predkladať spotrebiteľom návrhy zmlúv obsahujúce sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a RPMN v správnej výške. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počítá s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ).

29. Pokiaľ ide subjektívnu premlčaciu dobu, je pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvedel o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie jeho práva. Vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a o tom, kto ho získal, musí byť skutočná a nielen predpokladaná, pričom nie je rozhodujúce ani to, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Pre začatie plynutia subjektívnej doby je preto relevantná vedomosť o skutočnostiach spôsobujúcich bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a vznik bezdôvodného obohatenia. Je preto možné prisvedčiť záverom súdu prvej inštancie, že moment začiatku jej plynutia je viazaný na doručenie žaloby žalovaného voči žalobcovi v konaní o zaplatenie sumy 1.235,15 eura s príslušenstvom, titulom nezaplatených splátok z rovnakej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, a to dňa 13.06.2016 na Okresný súd Humenné. Žaloba v prejednávanej veci bola podaná na súd dňa 25.08.2017, teda včas (do pozornosti Nález ÚS ČR II. 2460/17 zo dňa 19.03.2018).

30. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku ako vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

31. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).